

CODI ÈTIC ICV: **COMPROMÍS AMB UNA MANERA DE FER POLÍTICA**

Grup de treball per a l'elaboració del Codi Ètic: Joaquim Brugué, Maria de la Fuente, Noemi Ayguasena, Jordi Sanjosé, Sergi de Maya.

INTRODUCCIÓ

ICV és un partit polític que vol accedir a l'exercici democràtic del poder. Aquesta voluntat, però, és només instrumental. L'objectiu no és l'exercici del poder sinó el desplegament del projecte de transformació social que defineix els seu ideari polític. Treballem des de la política i ho fem amb la convicció que un altre món millor és possible i amb la voluntat de contribuir a la seva construcció.

Des de la fundació d'ICV, partint de l'experiència dels partits fundadors (PSUC i ENE), l'organització ha anat recollint en diferents documents un seguit de principis d'actuació i de compromisos ètics que han marcat la nostra acció política i la nostra relació amb la ciutadania i les institucions. Els Estatuts d'ICV, la Carta Financera, així com multitud d'acords polítics i de compromisos programàtics a tots els nivells (Municipals, Autonòmic o Estatal), han definit tant la manera de fer d'ICV com de la gent que hi forma part i la representa en les Institucions públiques.

Els codis no només s'han de concebre com a documents compiladors de valors i normes, sinó també com a instruments estratègics per a aprofundir en la cultura ètica de l'organització, és a dir la governança ètica. D'aquí la doble importància de tractar els codis com a instruments de millora organitzativa que comprometen la gestió pública des de la integritat, la transparència i la bona administració i alhora una actitud individual honesta i exemplar dels càrrecs electes.

Volem ser coherents entre el que diem i el que fem, per això ICV afirma que els fins no justifiquen els mitjans i que, per tant, en la persecució dels nostres objectius polítics no assumirem qualsevol estratègia o qualsevol comportament. Al contrari, considerem que tant el partit com les persones que el componen han d'actuar seguint uns principis i uns compromisos que, de manera ètica, inspiren i condicionen les nostres maneres de fer.

En aquest document volem agrupar i recollir aquests principis, aquests compromisos i les bones pràctiques en les que es sustenten. D'una banda, s'adreça a la pròpia organització i a les persones que la componen per tal d'establir el compromís ètic que, col·lectivament, estem disposats a satisfer. D'altra banda, també ens adreçem al conjunt de la societat, comproment-nos, també amb ella, a actuar seguint uns determinats principis. Per a ICV, en matèria de compromís ètic, el respecte a la legalitat és només un mínim imprescindible. Aspirem a actuar, com a persones, militants i com a

organització, en base als mateixos valors i principis que promovem per al conjunt de la societat.

Aquest document, en definitiva, no pretén aconseguir adhesions a un determinat programa polític, però sí que aspira a millorar la confiança del conjunt de la ciutadania amb la nostra organització política. No pretenem que tothom estigui d'acord amb nosaltres, però sí que tothom pugui confiar en la coherència i l'exigència dels nostres comportaments. Ho necessitem com a organització política, però, encara més, ho necessitem com a societat.

1. PRINCIPIS GUIA

En aquest primer apartat esmentarem els principis que han de guiar el comportament de l'organització i de les persones que la composem.

1.1. Les persones que formen ICV.

1.1.1. Els i les dirigents i els càrrecs d'ICV hauran d'adequar els seus comportaments a unes pautes que els comprometin amb una determinada manera de fer política:

- *Una manera respectuosa de fer política*, que combini la defensa de les pròpies posicions amb el respecte a les posicions dels altres.
- *Una manera entenedora de fer política*, preocupada per la claredat i la pedagogia en la transmissió de les propostes polítiques.
- *Una manera exemplaritzant de fer política*, on els comportaments públics i els comportaments quotidians siguin coherents.
- *Una manera responsable de fer política*, on es rendeixin comptes públics de les diverses actuacions i, quan sigui el cas, s'assumeixin els errors i les males pràctiques que es puguin haver donat.
- *Una manera autoexigent i sensible de fer política*, que pari atenció a les interpel·lacions de la societat i que estigui disposada a corregir i millorar.
- *Una manera participativa i oberta de fer política*, que busca el diàleg i la col·laboració des del convenciment que totes les aportacions poden millorar l'acció política.
- *Una manera transformadora de fer política* que vol aconseguir que les actuacions de les institucions públiques responguin a una ètica i ajudin a transformar la societat per millorar-la en tots els seus vessants.

1.1.2. Els comportaments de les persones que ostenten càrrecs d'ICV, tant en les institucions públiques com en els òrgans del partit, es regiran pel **principi d'exemplaritat**. Aquest principi implica que els seus comportaments no estan sotmesos únicament al preceptiu marc legal

sinó que el desborden i el veuen ampliat. Les persones d'ICV que ocupen posicions de presa de decisions assumeixen, doncs, en l'exercici de les seves funcions, una responsabilitat que no és únicament legal sinó que també és política, social i ètica.

1.1.3. Aquesta responsabilitat ampliada es concretarà en els següents compromisos:

- *Compromís de coherència* amb els principis ideològics d'ICV en el seu comportament i actuació personal, així com també en la defensa del principis polítics del partit, els programes electorals, els acords polítics i les propostes fetes a la ciutadania.
- *Compromís de servei públic, de defensa del bé comú*, de prioritzar per davant de tot l'interés públic i col·lectiu i, per tant, el no aprofitament del càrrec per generar cap tipus d'avantatge particular aliè al servei públic.
- *Compromís d'austeritat i eficiència* en l'ús dels recursos i, de manera especial, dels recursos públics.
- *Compromís d'assumpció de responsabilitats i renúncia* en casos de corrupció.
- *Compromís de qualitat democràtica* que implica respectar els processos legals i articular mecanismes d'obertura i diàleg amb la ciutadania.
- *Compromís de renovació* per afavorir la regeneració participativa i democràtica i el canvi de persones en els càrrecs públics i del partit.
- *Compromís d'assumpció de responsabilitats i renúncia* als càrrecs públics en cas d'impossibilitat de garantir el principi d'exemplaritat i la resta de compromisos que se'n desprenen, ja sigui per causes polítiques o judicials.

1.2. En la gestió de l'organització.

1.2.1. En la gestió de l'organització, ICV es compromet a assegurar unes **formes de funcionament** coherents amb els principis legals, socials, polítics i ètics que conformen la seva esfera de responsabilitat ampliada. Aquest compromís es materialitza en els següents punts:

- Promoció del debat polític respectuós i pedagògic, facilitant l'arribada als consensos i la presa de decisions de manera col·lectiva i col·legiada.
- Garanties de transparència i accés a la informació, amb l'única reserva del dret a la privacitat i de les necessitats d'una deliberació lliure i de qualitat.

- Coherència amb els principis ideològics que promou ICV en la gestió dels recursos humans i materials de l'organització així com en el conjunt de l'activitat que duu a terme.
  - Compromís d'austeritat i equilibri en l'ús dels recursos, com també publicitat i informació clara tant sobre la comptabilitat de l'organització com sobre la gestió dels recursos humans.
  - Compromís d'accessibilitat, per tal de garantir que totes les persones puguin accedir i participar plenament de l'organització, tant en les activitats externes com internes.
  - Transparència i participació en la negociació, establiment i seguiment d'acords de governabilitat
  - Vetllar per la compatibilitat del temps dedicat a la política amb el temps dedicat a la vida personal i familiar al llarg de la jornada, fent possible la realització d'altres activitats necessàries per a la vida quotidiana, evitant així l'exclusió de determinades persones de l'activitat política.
- 1.2.2. En el funcionament d'un partit polític, un moment d'especial rellevància és el **moment dels processos electoral**. Per aquesta raó, ICV garanteix que durant el procés electoral se seguiran els compromisos recollits en les següents directius:
- L'elaboració del programa electoral seguirà un procediment democràtic que facilitarà la comunicació i la participació de totes les persones que formen part d'ICV.
  - Transparència i informació sobre les diferents activitats, els ingressos i les despeses generades durant el període electoral.
  - Adequar-se a un estil de fer campanya coherent amb el documents de compromisos sobre la manera de fer política.
  - Posar en marxa mecanismes de seguiment i control que permetin mostrar el nivell de compliment dels compromisos electorals.
- 1.2.3. Finalment, ICV aspira a ocupar posicions de govern o, altrament, a treballar des de l'oposició. Aquestes dues tasques –**govern i oposició**– també han d'impregnar-se del principis de comportament als quals hem fet esment en els punts anteriors.
- D'una banda, s'aplicarà el principi d'exemplaritat i els compromisos d'actuació ja esmentats en els punts anteriors, amb especial incidència en la rendició de comptes que suposa exercir un càrrec públic per delegació ciutadana.

- D'altra banda, atesa la complexitat de les tasques i la diversitat de circumstàncies que pot comportar l'exercici tant del govern com de l'oposició, la Comissió de Garanties i Qualitat Democràtica esdevindrà l'òrgan per assessorar els membres d'ICV davant les situacions de dubte o dilema ètic.

2. COMPROMISOS

En aquest segon apartat, un cop identificats els principis guia, ens dotem d'eines i mecanismes que ens ajudin tant a fer efectius els principis internament com a retre comptes de la seva efectivitat cap en fora.

2.1. COMPROMISOS INTERNOS

2.1.1. Característiques bàsiques del sistema de retribucions.

Les característiques bàsiques del sistema de retribucions han estat aprovades en un document propi per part del Consell Nacional d'ICV. Aquí és reproduïen literalment els acords que l'esmentat document estableix:

- La forquilla de retribucions (diferència entre la retribució mínima i la màxima) serà de 3:1, és a dir, que la retribució neta mensual màxima, un cop descomptades les aportacions al partit, no superarà el triple de la retribució neta mensual mínima d'un treballador d'ICV a temps complet, equivalent l'any 2014 a 1.067€ mensuals per catorze pagues. Qui superi el topall proposat, haurà de fer aportacions suplementàries a ICV per tal d'ajustar-se a aquest topall aprovat. Com a base de càlcul es tindran en compte totes les retribucions i indemnitzacions líquides percebudes incloses les dietes i qualsevol altre concepte retributiu percebut en l'activitat principal.
- Addicionalment per als càrrecs electes, s'establirà un sistema de compensació de les despeses i indemnitzacions per desplaçaments i manutenció que es produeixin per raó de la seva activitat, i que també compensi les despeses addicionals derivades de realitzar les tasques corresponents a representació, coordinació o d'altres que s'escaiguin, i de les que es donarà compte als òrgans de direcció del partit.
- Com a criteri general, totes les dietes i indemnitzacions percebudes per assistència a òrgans de govern o representació diferents del càrrec principal s'ingressaran a l'organització. En cas contrari s'incorporaran al càlcul del punt anterior.
- Les retribucions dels càrrecs públics i càrrecs polítics d'ICV estaran publicades al web.
- Reducció de la distància salarial (forquilla) i de les condicions laborals dins de l'administració. La distància en les administracions entre qui menys cobra i qui menys ho fa ha de reduir-se, per això allà on ICV tingui responsabilitats i/o capacitat per la determinació de retribucions (incloses les dels càrrecs públics) promourà que aquesta distància no sigui de més de 3 vegades salari brut anual.

2.1.2. Característiques bàsiques del sistema d'incompatibilitat.

- Com a principi general, els càrrecs públics o eventuais que exerceixin la seva responsabilitat institucional amb dedicació exclusiva no podran acumular altres dedicacions en altres nivells institucionals, sempre i quan no siguin inherents a delegacions en funció de la seva responsabilitat.
- L'exercici de càrrec públic i alt càrrec de l'administració amb dedicació exclusiva serà incompatible amb altres activitats privades remunerades. El Consell Nacional podrà considerar excepcions, previ informe de la Comissió de Garanties i Qualitat Democràtica, en funció de la legislació vigent i dels condicionants de cada cas, fent pública l'argumentació i justificació per a l'autorització.
- Els diputats i les diputades del Parlament de Catalunya, les Corts Generals i el Parlament Europeu, no podran acumular dedicacions en d'altres nivells institucionals sempre i quan no siguin inherents a delegacions en funció de la seva responsabilitat. Qualsevol excepcionalitat haurà de ser argumentada i ratificada pel Consell Nacional.
- Les persones amb responsabilitats polítiques executives dins del govern de la Generalitat no podran assumir càrrecs o responsabilitats executives dins del partit. L'excepció a aquest criteri són les posicions de coordinació del partit, de conseller/a o de president/a de govern.
- Els càrrecs públics i alts càrrecs d'ICV no podran treballar ni accedir a càrrecs de responsabilitat en empreses (o del mateix grup societari) que hagin resultat afectades per decisions en les que hagi participat, o que hagin estat subjectes a la seva supervisió o regulació, durant un període de 5 anys.

2.1.3. Durada dels càrrecs.

- Els càrrecs públics d'ICV no podran superar el límit de tres mandats consecutius en un mateix càrrec, o el seu equivalent en anys. Els càrrecs polítics interns amb responsabilitats individualitzades estaran subjectes a la mateixa limitació de mandats que els càrrecs públics. El Consell Nacional podrà considerar excepcions, previ informe de la Comissió de Garanties i Qualitat Democràtica, atenent a necessitats organitzatives i polítiques.

2.1.4. Assumpció de responsabilitats polítiques.

- Els càrrecs públics i interns d'ICV imputats formalment per causes de corrupció, així com per altres delictes contraris als principis fonamentals que defensa ICV, seran apartats de les seves responsabilitats dins del

partit i se'ls exigirà abandonar el seu càrrec públic fins que es resolgui l'expedient. En cap cas podran ser candidats o candidates a qualsevol llista electoral mentre es mantingui aquesta imputació.

- El Consell Nacional, previ informe de la Comissió de Garanties i Qualitat Democràtica, serà l'òrgan encarregat de determinar si la imputació s'ajusta al cas contemplat en el punt anterior.
- L'assumpció de responsabilitats polítiques no pressuposa cap resultat condemnatòri en l'àmbit judicial, però estableix un plus de responsabilitat entre aquelles persones amb càrrecs públics. ICV promourà les mesures necessàries per tal que, en cas que l'expedient judicial al càrrec públic o intern apartat de les seves responsabilitats resulti no condemnatòri, hi hagi un rescabament social i polític de la persona afectada.
- En funció de la gravetat del delicte s'iniciarà un expedient per valorar la possibilitat d'altres mesures, com ara la suspensió de militància o l'expulsió del partit.
- Renúncia a la condició d'aforat de tots els càrrecs públics que ostentin aquest dret.

2.1.5. Sobre les prestacions i els ajuts vinculats als càrrecs públics.

- Compromís de viatjar amb la tarifa més econòmica quan corri a càrrec d'un pressupost públic o del partit.
- Renúncia als plans de pensions privades o altres prestacions atorgades pel fet de ser càrrec públic i que siguin pagats amb càrrec als pressupostos de qualsevol institució pública.
- Renúncia a obsequis i regals (ja siguin objectes, viatges o altres) per part de privats.
- Els càrrecs públics utilitzaran de forma preferent el transport públic per portar a terme els seus desplaçaments per motius de feina. Així mateix, es renúncia als transports oficials, excepte en cas d'alcaldes o alcaldesses, de membres de governs i de la Presidència del Parlament, així com, quan per motius de seguretat es consideri necessari.
- El cobrament de dietes i indemnitzacions es farà en funció de l'assistència a les reunions o plens dels òrgans dels que es forma part i d'una quantia ajustada a la dedicació que requereix. Els membres d'ICV que participin d'aquests òrgans exigiran l'aplicació d'aquest criteri.

2.2. COMPROMISOS EXTERNOS

2.2.1. Sobre la responsabilitat davant dels compromisos polítics i electorals.

- Creació d'una comissió de seguiment dels compromisos electorals. Aquesta comissió gaudirà de plena independència i estarà formada per persones d'expertesa o coneixement demostrat en diferents camps que faran una avaluació periòdica de l'acció d'ICV, sobre la seva fidelitat al programa i compromisos contrets i amb recomanacions de quina hauria de ser l'acció futura (recomanacions que es faran públiques per part d'ICV).
- ICV no admetrà l'afiliació de cap càrrec públic que hagi obtingut un càrrec públic amb una altra formació política mentre no hi renunciï, ni tampoc hi col·laborarà en cap sentit, i es compromet a complir el pacte anti-transfugisme signat per les diferents forces polítiques.

2.2.2. Característiques bàsiques del model de comunicació política.

- A ICV estarem disponibles per atendre els mitjans i per respondre a les seves preguntes sense interferir en la seva tasca professional.
- ICV es compromet a rectificar, i fer-ho públic, si la informació donada no respon a la realitat.
- ICV es compromet a no entrar mai en la vida privada de les persones de dins i fora del partit, ni a utilitzar mai electoralment ni políticament els afers personals.
- ICV usarà un llenguatge (oral, escrit o iconogràfic) no ofensiu, que eviti connotacions androcèntriques, misògines, xenòfobes o heteronormatives o discriminatòries de qualsevol tipus.

2.2.3. Transparència i accés a la informació de l'organització.

- Creació d'un registre, que serà públic, de càrrecs públics, d'assessors/es i càrrecs de confiança, així com de les persones que participen, nomenats per o en nom de ICV, de consorcis, fundacions, patronats, consells consultius, o consells d'administració.
- Totes les persones que estiguin participant en algun òrgan d'una institució pública o empresa privada en nom i representació d'ICV hauran d'informar i retre compte de les seves activitats.
- El pressupost d'ICV serà públic, amb detall d'ingressos i execució. Les dades es faran públiques en format obert.

- Tots els diputats i les diputades de tots els nivells institucionals, alcaldes i regidors/es de govern d'ICV publicaran al web la seva declaració de béns i patrimoni.
- S'elaborarà i publicarà un registre dels crèdits que ICV té contrets amb bancs i caixes, les seves condicions i la seva execució.
- Es publicaran al web els informes anuals de la Comissió de Control de Comptes i els que faci la Comissió de Garanties i Qualitat Democràtica.
- Les agendes de tots els càrrecs públics, incloent els viatges que realitzen i qui assumeix la despesa, també estaran disponibles al web per tal que es pugui conèixer la seva activitat política.
- Publicació al web de l'organigrama d'ICV en què es visualitzi la dependència entre els diferents òrgans i càrrecs que componen la seva estructura i les persones que en són membres.
- S'informarà a través d'internet a tota la militància de les reunions i l'ordre del dia d'òrgans i àmbits d'ICV així com les decisions polítiques que prenen.

2.3. LA COMISSIÓ DE GARANTIES I QUALITAT DEMOCRÀTICA

- La Comissió de Garanties i Qualitat Democràtica d'ICV incorporarà, entre les seves funcions, la de contribuir a interpretar els preceptes i criteris establerts en aquest codi d'ètica i desenvolupar i concretar el seu contingut per tal d'ajudar a la seva aplicació pràctica i assessorar els òrgans de direcció de l'organització en la seva aplicació.
- Tots els i les militants d'ICV poden recórrer a la Comissió de Garanties i Qualitat Democràtica per sotmetre a consulta els dubtes sobre les implicacions ètiques d'algun fet o decisió que afectin ICV.

Disposició transitòria: sobre la publicació de dades que afecten la intimitat de les persones.

ICV establirà uns formularis que facin compatible la transparència de les dades que planteja aquest codi amb la preservació de la intimitat de terceres persones (parelles, fills i filles...).

Disposició final: sobre l'entrada en vigor d'aquest codi.

L'entrada en vigor del Codi Ètic s'aplicarà plenament a tots els càrrecs d'ICV i als càrrecs públics elegits en processos electorals posteriors a la X Assemblea Nacional (abril 2013) amb excepció del calendari propi del document de retribucions.